

PTUJSKI LIST

Politično gospodarski tednik.

Stane:

Za celo leto K 30—
za pol leta K 15—
za četrt leta K 7-50
za 1 mesec K 2-50

Posamezna številka 1 K.

Uredništvo in upravnništvo je v
Ptuj, Slovenski trg 3 (v starem
rotovžu), prtiličje, levo.
Rokopisi se ne vrnejo.

Štev. 35

Ptuj, 29. avgusta 1920

II. letnik

Jutro. Jugoslovanska demokratska stranka je začela izdajati za Slovence svoje posebno glasilo, dnevnik Jutro. Najboljše mlade moči so se združile okoli njega in hočejo zadržati vse sile, da privedo našemu skupnemu narodu res jutro novega življenja, jutro srečnejše dobe. Zato toplo priporočamo ta dnevnik.

Na naslov naše vlade!

V našem listu z dne 15. avgusta 1920 št. 33 sta izšla popravka načelnštva nemškega godbenega društva in nemškega pevškega društva v Ptuj, v katerih se v smislu § 19 tisk. zakona formalno zanikavajo trditve našega lista v št. z dne 7. avgusta 1920.

Kdor pazljivo čita te popravke, mora priti do zaključka, da naši sodržavljani v bistvu priznavaajo naše trditve. V resnici imajo ti gospodje po veliki večini ono duševno razpoloženje, ono mentaliteto, kot so imeli začasa stare Avstrije. Krivi na tem smo mi sami, kriva je naša vlada, ki smo vsi napram našim rojakom drugih narodnosti mehki, tako da se mnogi taistih še niso vzbudili in ne zavedli, da se nahajajo v Jugoslaviji. Postopanje teh naših nemških so-rojakov, kateri so imeli pogum odkloniti naš vsprejem v glasbeno društvo ter nam namigniti, da nas morda tudi v bodoče ne bodo sprejeli, nam jasno kaže, da je treba napram njim vajeti ostro nategniti, prijeti za bič in z njim krepko švrkniti po njih, da jih bo spreltel primeren strah, da postanejo iz Nemško avstrijskih Nemcev jugoslovanski, ki bodo častili našo državo, spoštovali naš jezik in

Prva spoved.

(Konec.)

No, usmiljeni spovednik mu je ljubeznjivo pomagal. In ubogi grešnik je najprej boječe in počasi povedal tisto pripovedko o šekasti mački, potem je privlekel Jesenikov bič in prerežani vreči in potem je hitro cel svoj register zropotal. Na ničesar ni pozabil, saj so bilo to samo bolj — imenitne reči.

G. župnik pa še ni bil posebno hud. Zavoljo mačke svoje gospodinje je samo vprašal, če je ni črnil besedice o njej. Petru se je še celo zdelo, da se je spovednik malo nasmejal.

Spoved je srečno končana, mislil si je Peter, ki je po molitvah, katere je za pokoro dobil, vesel iz mračne cerkve stopil. — Prijetno se mu je zdelo, da je pri farovžu kar odskočil.

Pa glej ga šmenta! Njegove noge še se niso dotaknile ceste, že ga je zgrabila močna kuharica in ga je vlekla v drvarnico. Njene oči so se svetile kakor pisanemu gadu. V drvarnici je pobrala drobno drvo in z vso močjo nabijala po Petru. „Tako, ti si bil! Ti si mojo šekasto mačko ubil! Čak, ti bom že pokazala!“ je vpila. Tudi Peter se je drl, da so se kokoši pred pojato prestrašile in

nas ter vpoštevali našo voljo. Ravno v Ptuj so držali ti takozvani Nemci svojo nemško hranilnico do zadnjih dni ter so si upali v mestnem sosvetu glede vsprejema slovenskih soodbornikov staviti ponudbe, ki se morajo imenovati žaljive. Samo tu še imajo v svojih društvi bojne institucije, v katerih se sanja o preobratih v državi njim na korist. Treba je, da naša vlada nameri močno artilerijo na te bojne institucije ter jih z bobnajočim ognjem popolnoma stre. Mi izjavljamo napram naši vladi, da se nahajamo v obrambi, da je njena dolžnost nas braniti. Podatke, ki smo jih dali na razpolago, so resnični, naša volja za energičen nastop v tem slučaju je jedina brez razlik strank. Pri novem ustvarjenju pa naj blagovoli naša vlada postopati stvarno ter izročati vodstvo sposobnim in delavnim ljudem, četudi so taisti značajni naprednjaki, ker samo v tem slučaju bomo korakali v hitrem tempo naglemu prerarajanju našega mesta v resnici jugoslovanski Ptuj nasproti.

Še k stanovanjskemu vprašanju v Ptuj.

Uredništvo je prejelo dva dopisa, iz katerih priobčujemo radi pomanjkanja prostora najbistvenejše misli.

I.

V zadnjih dveh številkah „Ptujkega lista“ smo čitali zagovore stanovanjske komisije, v katerih se je razmotrivalo nje težko stališče in neuspešnost njenega delovanja. Verjamemo in razumevamo oboje člankov, vendar stavimo v eni zadevi še eno vprašanje stanovanjski komisiji, in sicer: Kateri

zbežale. Tulil je: „Nikoli ne bom več. Res ne bom nikoli več!“

Vendar je naposled vrgla kuharica drvo na kup, fanta pa iz drvarnice. Ko se je s tal pobiral, da bi hitro pete odnesel, oglasi se na strehi — kakor bi ga hotela jeziti, rujava mačka. A Peter danes ni mislil na ubijanje, ampak je hitro zbežal. Že prej je farovski kuharici večkrat rekel stara copernica, zdaj pa bi bil še prisegel, da je res s hudičem v zvezi.

Doma ga je mati že pred vrati čakala. Roke je držala nazaj, kakor bi imela nekaj skritega, kar ni treba vsakemu človeku videti.

„Tako, fant, si tu!“ pozdravi ga mati ostro. „Pojdi z menoj v hišo!“ Notri se je prikazala — šiba. „Čaj, mrcina, ti bom že s palico pregnala tvoje lumparije s slamo!“ In jezno ga je začela mlatiti. Kuharica ga je tolkla največ po hrbtu, mati pa se je pomaknila malo nižje. Prav skrbno in dobro je opravila svoje delo, to se mora pač reči.

Po teh dveh hudih nevihtah, polnih groma in bliska, že Peter ni vedel, ali še živi, ali je že mrtev. Skozi zadnja vrata je zlezal na travnik in se vlegel čisto pri plotu v mehko travo. Čutil je, da mu je dobro djalo. In res, mokra in hladna celina ga je lepo hladila in zato je tudi hitro zaspal, čeravno je bil pošteno potolčen.

A hudo trganje v glavi ga je hitro zbu-

sloji prebivalstva imajo pravzaprav pravico posluževati se podpore in pomoči stan. kom. v slučaju nujne potrebe stanovanja? Ali je bila res stan. komisija ustanovljena le za uradnike in državne uslužbence?

Znan nam je namreč slučaj, da je prosil za neko stanovanje obrtnik domačin z domovinsko pravico v Ptuj in ga je eden članov stan. kom. kratkoma zavrnil, češ, da je nje dolžnost preskrbovati s stanovanji v prvi vrsti uradnike.

Vendar smo tudi mi ljudje, tudi mi jugoslovanski državljani, povrh še ptujski meščani in bi le neradi videli, da bi se nas še vedno tudi v naši demokratični Jugoslaviji preziralo. Dovolj nam je bilo trpeti pod nemškim bičem.

Več obrtnikov.

II.

Ker je baje treba slišati dva zvana, da se pravica prav spozna, bodi dovoljeno, da se obrazloži tudi osebno mnenje prizadetega.

Kolikor se je zamoglo približno presoditi, sedanje število prebivalstva v Ptuj ni sosebno narastlo v primeri s predvojnimi števili. Stanovanjska beda pa je nesorazmerno velika. Vzrok se zdi je, ker se je pomnožilo število malih obrtnikov, ki rabijo primerne prostore, ker so eventualno nekateri hišni posestniki namenoma nepostregljivi napram potrebam novega naraščaja javnih nameštencev, ker stanuje v Ptuj mnogo strank celo tujih državljanov, ki bi mogle bivati v lepi ptujski okolici. Niti polovice hiš nisem pregledal, naštel sem pa 17 strank iz drugih držav z lepimi stanovanji. Nikdo ne more trditi, da bi vsi morali stanovati v mestu, saj so med njimi tudi cenzijonisti. Do danes pa stanovanjska komisija po poldrugoletnem

dilo. Toda to trganje ni nastalo od prehlajenja, ampak je imelo čisto drug vzrok. Suhi in slepi sosed Jesenik je že iskal tata svojega biča. Ko je gledal okoli hiše, zapazil ga je za plotom. Tiho je šel tja, pokleknil, potisnil tenke koščene roke med late in dobro prijel Petrove velike uhlje. — Ko je že močno držal, začel je na obeh straneh pridno vlačiti. To trganje je Peter občutil. Ker je videl sosedo na drugi strani plotu, vedel je hitro, zakaj in kako. Jesenik ni nič govoril, le grozno je gledal in Petru se je zdelo, da hoče njegovo debelo, okroglo glavo skozi luknjo med latami potegniti. Čez nekaj časa je vendarle stegnil svoje trde prste, med katerimi je ostalo vse polno lasi.

Petrova ušesa pa so postala otekla in sivkasto rudeča kakor puranov greben.

Drugo jutro se je komaj v cerkev privlekel, tako okorno in boleče je bilo njegovo truplo. In kar mešalo se mu je — zdaj je mislil, da čuti sosedove kremplje — zdaj se mu je zopet zdelo, da padajo po njem hudi udarci farovške kuharice.

Po maši je hitel domu, kakor hitro je le mogel. Počasi se je zopet začel veseliti življenja, ker je vedel, da ga danes doma ne čaka šiba, ampak kava in bider z velikimi cibebami.

Tri sto medvedov! Komaj kakih 20 metrov pred hišo ga ustavi Kokinov hlapec.